Golfstrøm

Af Lennart Kiil

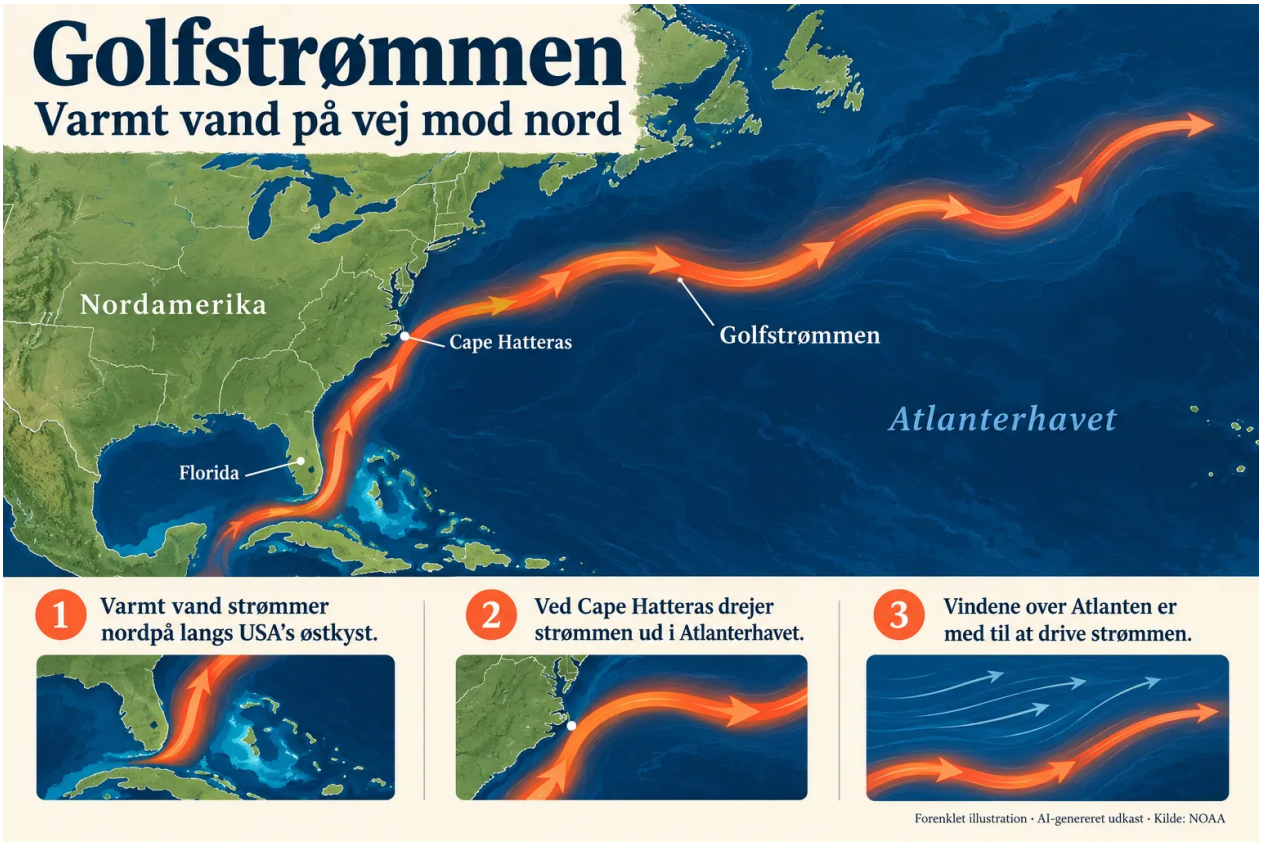

Illustration: AI-genereret for Klimaleksikon. Forenklet efter NOAA.

En varm havstrøm, der løber fra Den Mexicanske Golf op langs Nordamerikas østkyst og ud i Atlanten. Ud for Newfoundland fortsætter en del af den som Den Nordatlantiske Strøm mod Europa, mens resten drejer sydpå igen.

Drevet af vinden

Golfstrømmen drives først og fremmest af vindene over Atlanten. Passatvindene skubber vandet mod vest ved ækvator, og vestenvindene skubber det mod øst længere mod nord. Sammen får de vandet i Nordatlanten til at kredse med uret. Jordens rotation samler den nordgående del af kredsløbet i et smalt og hurtigt bånd langs den amerikanske kyst. Det bånd er Golfstrømmen.

Kopiering og print fra Klimaleksikon til undervisningsbrug tilladt efter aftale med CopyDan Tekst & Node

Så længe vinden blæser over Atlanten, vil der være en golfstrøm.[1]

En del af et større system

Golfstrømmen er samtidig den øverste del af den atlantiske omvæltningscirkulation, AMOC. I Nordatlanten bliver noget af det varme vand så koldt og salt, at det synker og løber sydpå i dybet, og det trækker nyt varmt vand nordpå.

Det er AMOC, forskerne frygter kan blive svækket af global opvarmning. Når man i nyhederne læser, at "Golfstrømmen kan bryde sammen", er det som regel AMOC, der er tale om.

Betydning for klimaet

Golfstrømmen og dens fortsættelse fører varmt vand mod Europa. Det er en af grundene til, at Vesteuropa har et mildere klima end steder på samme breddegrad i Nordamerika. Vinde fra vest, der har passeret det varme hav, spiller også en stor rolle.

Se også: AMOC, Den termohaline cirkulation.

Kopiering og print fra Klimaleksikon til undervisningsbrug tilladt efter aftale med CopyDan Tekst & Node

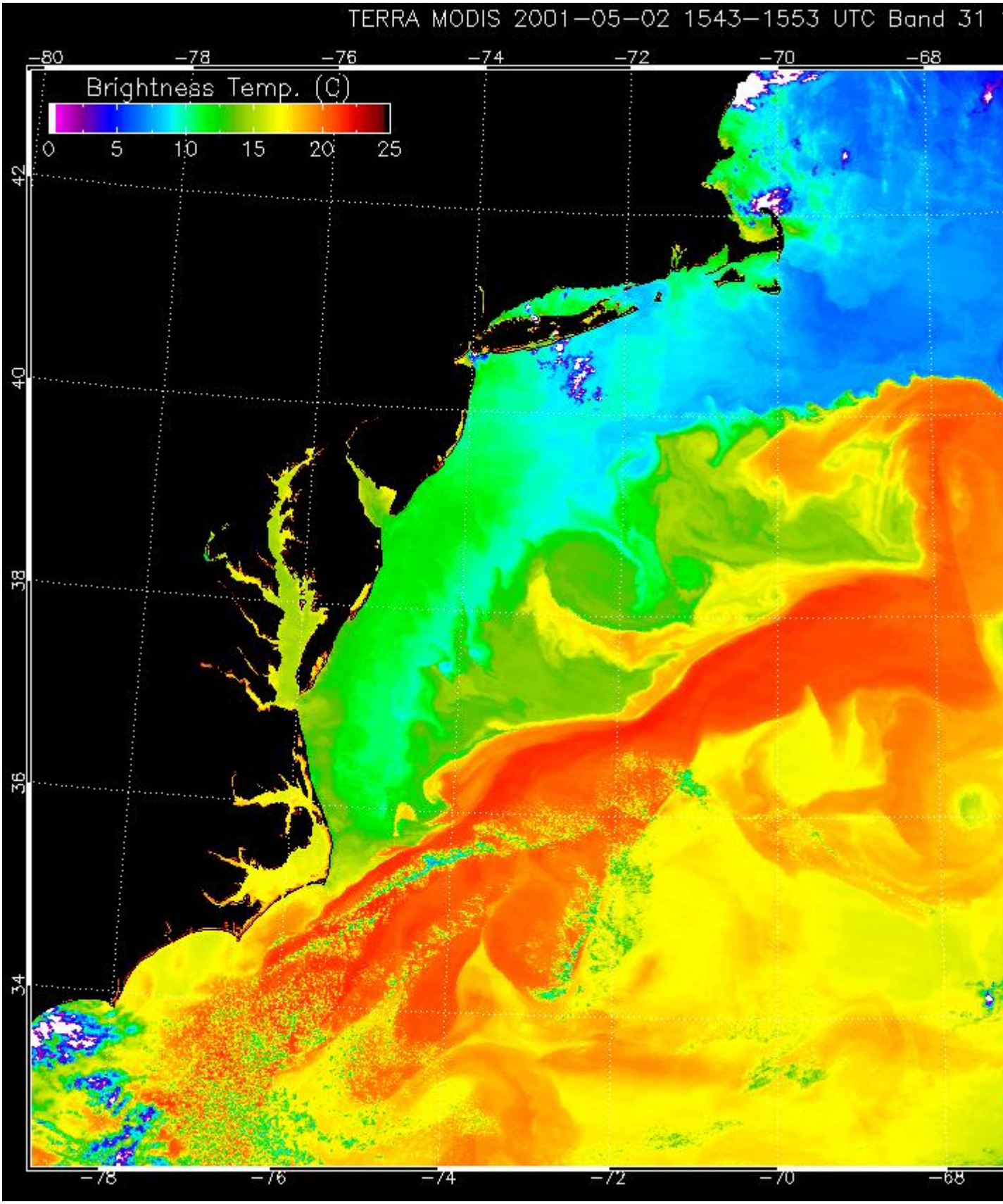

Illustration af golfstrømmen lavet på baggrund af temperaturmålinger fra satellit.

Kopiering og print fra Klimaleksikon til undervisningsbrug tilladt efter aftale med CopyDan Tekst & Node

1. Carbon Brief: AMOC: Is global warming tipping key Atlantic ocean currents towards 'collapse'?↩

Husk at tage quizzen online på klimaleksikon.dk/opslag/golfstrøm

Sådan henviser du til opslaget

Lennart Kiil: "Golfstrøm". Klimaleksikon, klimaleksikon.dk/opslag/golfstrøm, hentet 15. november 2026.

Klimaleksikon er gratis og uden login.

Kopiering og print fra Klimaleksikon til undervisningsbrug tilladt efter aftale med CopyDan Tekst & Node